

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МОВУ ЯК АСПЕКТ КУЛЬТУРИ СУСПІЛЬСТВА

Вдовкіна М. С., студ. гр. ПР-81,
Кобякова І. К., к. філол. н., доцент СумДУ

Глобалізація – процес розповсюдження інформаційних технологій, продуктів і систем у всьому світі, що несе за собою економічну та культурну інтеграцію. Глобалізація як феномен і аналітична парадигма має з мовою, процесами мовного розвитку цілий комплекс відносин політико-лінгвістичного характеру. Сама природа глобалізації має визначену інформаційну, комунікативну складову, яка не існує поза мовним середовищем і мовними засобами. Відмінності у її інтерпретації здебільшого стосуються місця цієї складової в ієрархії виявів глобалізації, зокрема співвідношенням з фінансово-економічними, політичними, соціо-культурними складовими: одні вчені та експерти надають інформаційним аспектам глобалізації другорядну роль, інші висувують їх на перше місце.

Світова глобалізація маніфестується англійською мовою. Це спричинено певним комплексом історичних факторів. Інша сторона процесу масової універсалізації - це величезний позитив англійської мови, що виникає із актуальності і престижності англійської мови. Кількість і якість закодованої нею інформації є визначеним фактором і значущості, а отже затребуваності на лінгвальному ринку.

Активне втручання англійської мови стосується серед багатьох інших мов світу і української. Не окремих її рівнів, а структури в цілому, так як запозичуються не тільки лексичні одиниці, а й загальна манера мовлення, граматичні традиції, фонетичні особливості. Найбільш англійська впливає на такі дискурси, як науковий – лівий частка сучасної термінології формується за допомогою запозичень: комп'ютерний, розмовний.

Особливий резонанс серед мовознавців викликають англіцизми, які мають українські автентичні еквіваленти, але ці еквіваленти не використовуються. Це створює небезпеку втрати різними культурами своєї ідентичності, до розмивання культур. Тобто, поповнення лексичного складу рідної мови іншомовними запозиченнями мусить бути обґрунтоване прагматичними потребами, неможливістю використання вже існуючих.

Дуже часто використання іншомовних слів, граматичних та фонетичних конструкцій та елементів стає безпідставним та надмірним. Таким чином, відбувається витіснення автентичної мови, і разом з нею - елементу культури. Виникає перспектива певної субординації - коли в ділових відносинах, рекламному та шоу-бізнесі головною мовою буде англійська, а рідна стане другорядною.

Глобалізація як об'єднавчий фактор міжкультурної комунікації змінює також етичні норми повсякденного мовлення, встановлює універсальні правила спілкування між людьми, що розділені лінгво-етнічним бар'єром. Тобто, мовна уніфікація дає змогу представникам із різними комунікативними традиціями знайти спільний спосіб взаємодії.

В загальнолюдському масштабі мовної глобалізації стає зрозумілим, що оволодіння іноземною мовою не є суто технічним процесом. Вхідження в єдиний культурний, економічний, мовний простір потребує також розуміння і знання культурних особливостей носіїв мови, їх психології, традицій, історії.

Панування однієї мови над усіма можливе тільки за умов забезпечення однакових культурних, кліматичних, технічних, соціальних умов для розвитку етнолінгвістичного сприйняття світу, що відповідає традиціям глобальної мови. Таким чином, глобалізаційні мовні процеси мають обмежений характер і не спроможні поглянути національну мову.